

KAUNO MIESTO KAŠTONŲ APSAUGOS–2022 METAIS PROGRAMA

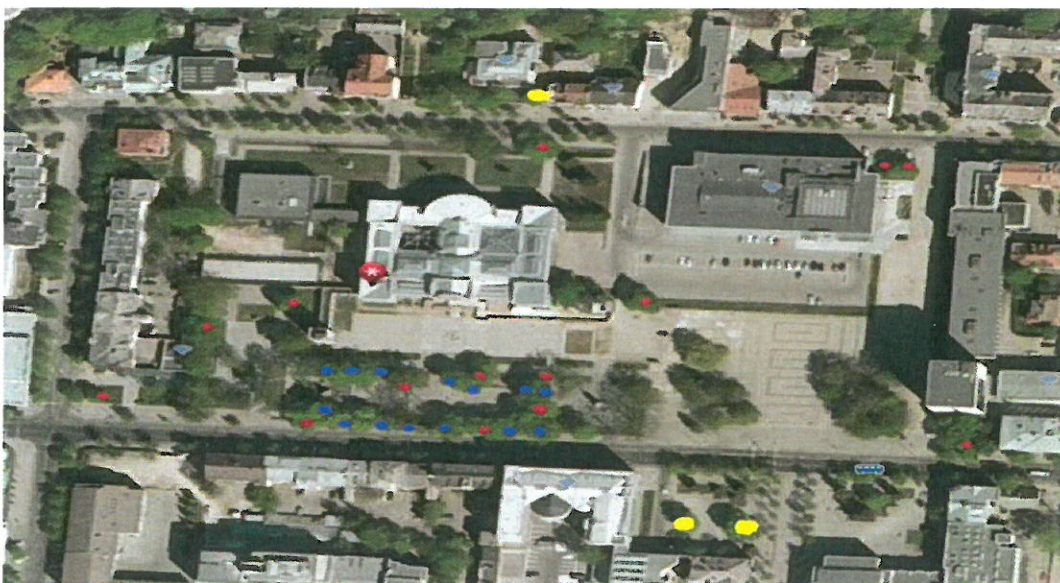
Sodas-11-11 36-3-350

Saugomos teritorijos (1, 2, 3 pav.)

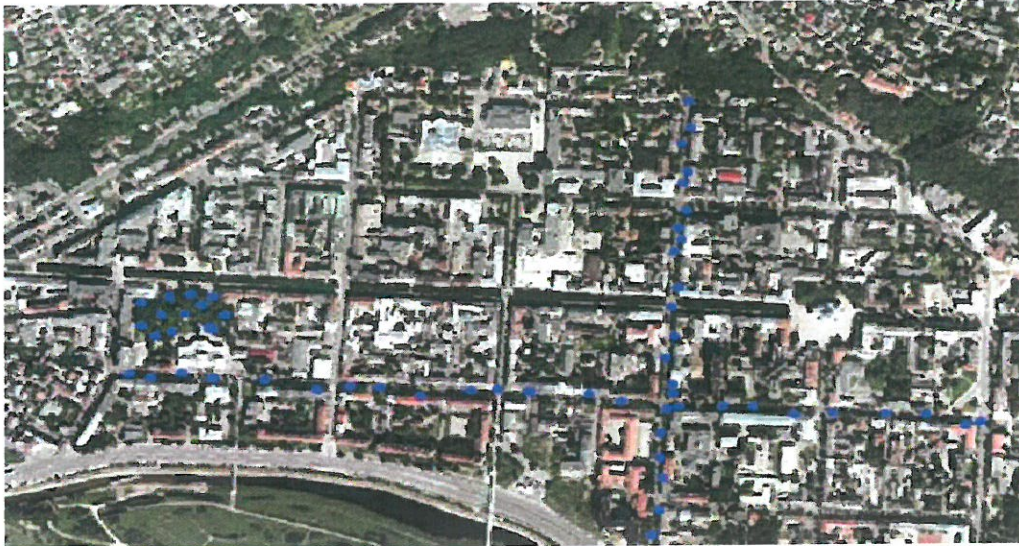
1 pav. Istorinis Lietuvos Respublikos Prezidentūros kiemelis.

2 pav. Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelis ir Vienybės a. teritorija.

3 pav. Parkas prie muzikinio teatro, Kęstučio g., A. Mickevičiaus g.

Saugomas objektas

Paprastasis kaštonas (lot. *Aesculus hippocastanum*, angl. Horse-chestnut) – kaštoninių (Sapindaceae) šeimos lapuotis medis.

2022 m.- 96 vnt.

Kenkėjas

Kaštoninė keršakandė (*Cameraria ohridella*, keršujų kandelėlių šeimai priklausanti drugių rūšis - Wikipedija).

Tai mažas (iki 5mm dydžio) drugelis, kuris žiemoja nukritusiuose lapuose lėliukės stadijoje. Kaštoninės keršakandės minta paprastųjų kaštonų lapais. Lėliukės peržiemoja nukritusiuose lapuose, o pavasarį iš jų išsirita suaugėliai. Šie ant kaštono lapų padeda kiaušinius, iš kurių išsiritusios lervos įsigrąžia į lapo vidų ir juo minta, palikdamos parudusias dėmes. Praėjus maždaug mėnesiui po išsiritimo, lervos pavirsta į lėliukes, iš kurių dar tais pačiais metais gali išsiriti kelios kartos: vėsesniame klimate iki trijų, šiltesniame – iki penkių. Lietuvoje skraidančius suaugėlius galima pamatyti nuo balandžio pabaigos iki rugsėjo pabaigos ar spalio pradžios. Kiaušinėliai yra dedami ant lapalakščio. Vabzdžių lervų išgraužtos lapų, stiebų, vaisių dalys labai primena minosvaidžio sviedinio formą, todėl biologų vadinamos minomis. Dėl to visa kaštono laja pradeda ruduoti ir po kurio laiko meta lapus. Suaugėliai vabzdžiai gyvena apie 2 savaites, tačiau per sezoną gali būti 2-5 generacijos.

Drugys

Pažeistas lapas

Kaštonų apsaugai buvo naudojama:

Medžiui panaudotos 2 kamieninės juostos (1 pav.) (ant didelių kamienų 2 juostos buvo jungiamos į vieną) ir 2 lajinės Delta gaudyklės (2 pav.). Feromoninis masalas (3 pav.).

1 pav. Kamieninės gaudyklės

2 pav. Lajinės gaudyklės

3 pav. Feromoninis masalas

4 pav. Purškiami entomologiniai klizai

Sugautų kenkėjų vizualinis vertinimas pagal mėnesius (nuo kontrolinių medžių)

Gegužė

Birželis

Liepa

Rugpjūtis

Rugsėjis

Spalis

Prezidentūros kiemelis

2022.06 mėn. Stovis labai geras pažeidimų beveik nėra

2022.07 mėn. Stovis geras pažeidimų labai mažai

2022.08 mėn. Stovis geras pažeidimų nėra daug

2022.10 mėn. Dauguma kaštonų dar su lapais

Karo muziejaus kiemelis

2022.06 mėn. Stovis geras pažeidimų beveik nėra

2022.07 mėn. Stovis geras pažeidimų mažai

2022.08 mėn. Bendras stovis geras/ ryškus pakenkimai matomi tik ant atskirų medžių .

2022.10 mėn. dauguma kaštonų dar su lapais

Muzikinio teatro kiemelis, Kęstučio gatvė

2022.06 mėn. stovis labai geras

2022 m. 07 mėn. Stovis geras matomi pavieniai pažeidimai

2022 m. 08 mėn. Stovis geras / ant atskirų medžių matomi maži pažeidimai

2022 m. 10 mėn. dauguma medžių laja dar su lapais

Nesaugomo kaštono prie Vytauto ir Kęstučio g. sankryžos vaizdas gegužės mėn. pradžioje, ir rugsėjo mėn. antroje pusėje

Saugomo kaštono Karo muziejaus kiemelyje vaizdas gegužės mėn. ir spalio mėn. antroje pusėje vizualinis vaizdas

Išvada: Naudojamos priemonės naikinant Kaštoninės keršakandės populiaciją yra selektyvios, nenuodingos ir draugiškos aplinkai. Vykdamas ilgalaikius projektus jau po kelių sezonų matomi rezultatai. Kaip matosi vizualiai iš sugautų kenkėjų didžiausias kenkėjų kiekis rugpjūčio, rugsėjo mėn.. Palyginant su 2021 m. vizualiai sugautų kenkėjų kiekis liepos mėn. yra mažesnis, galimai įtakos tam turėjo ir vėsesnis pavasaris ir birželio mėn. Lyginant su 2021 m. saugomų kaštonų būklė yra pagerėjusi. 2022 m. spalio pabaigoje dar dauguma medžių buvo su lapais.

Rekomenduotume papildoma feromonu ir lipnių juostų pakeitimą liepos, rugpjūčio mėn. kad daugiau sugaudyti kenkėjų.

Iš visų plotų kuriuose buvo taikytos kenkėjų gaudymo priemonės blogiausia padėtis Kęstučio ir Mickevičiaus gatvėse, kadangi čia yra intensyvus eismas, taip pat gali trūkti drėgmės kadangi šaknys uždengtos plytelėmis.

Šiose vietose jau rugpjūčio- rugsėjo mėn. daug medžių buvo pažeisti. Rekomenduotume papildomą laistymą vasaros metu jei sausa, ir tręšimą skystomis trąšomis jas įterpiant.

UAB Graderlitas

Ataskaitą paruošė: darbų vadovas Egidijus Žižys